

Anar i venir

L'extensió del sentit dels verbs anar i venir no coincideix, exactament, amb la dels verbs corresponents del castellà «ir» i «venir». Amb el conjunt de tots dos verbs es pot indicar, en cada llengua, el moviment en tres direccions diferents: fins al lloc on és qui parla, fins al lloc on és aquell a qui es parla i fins a un tercer lloc. En català, venir indica les dues primeres direccions i anar la tercera. En castellà, «venir» indica només la primera, i les altres dues s'expressen per mitjà del verb «ir». En resum: per a indicar el moviment fins on és aquell a qui es parla (la segona persona gramatical) en català es fa servir el verb venir i en castellà el verb «ir».

Un lector nostre, que ens demana aquest aclariment, ens insinua que aquest ús, en català, potser no és prou clar. Es clar del tot. Abans era corrent que un català, si s'havia d'expressar en castellà, quan el cridaven respongués: «Ya vengo», en lloc de «Ya voy». Avui, —què hi farem!— passa més aviat el contrari: ens criden i responem «Ja vaig» en lloc de dir Ja vinc o Ara vinc. I n'hi ha que fins i tot ho intenten argumentar, enderriats a subjectar-se a l'esquema del castellà. Però ja hem dit que l'extensió del sentit d'aquests verbs no coincideix en una llengua i l'altra, i aquesta és l'explicació essencial. També algú se sent desconcertat a cops pel fet següent: diem, p.e., al nostre amic B.: Demà et vindré a veure, i comuniquem tot seguit a una tercera persona: Demà aniré a veure el meu amic B. ¿Com és —diuen— que un mateix camí, que un moviment fins a un mateix punt, s'indica primer per mitjà de venir i en acabat per anar? Es molt senzill: perquè no parlem a la mateixa persona i, com hem dit, l'ús de venir i anar depèn de la situació dels interlocutors.

En català, frases com «Ara vaig» o «Ahir vam anar» no volen dir res, no tenen sentit. Cal que el verb anar vagi acompanyat d'una designació de lloc —Ara hi vaig o Ahir vam anar al teatre— o bé de les partícules pronominals amb què el verb anar equival a «partir, absentar-se»: Me'n vaig. Se'n va anar.

ALBERT JANE